

TOTO! JE TLAČOVÁ SPRÁVA

9. apríl 2021, Bratislava

výstava —

RODINNÁ ZÁLEŽITOSŤ Anastázie Miertušovej a Mariána Čunderlíka

dátum —

otvorenie výstavy – štvrtok 15. 4. 2021

miesto —

TOTO! je galéria, Moskovská ul. 29 v Bratislave

Hej. Vystaviť diela manželského páru, je taká diskrétna téma, taká „rodinná záležitosť“. Akoby sme nazerali spoza pootvorených dverí a len tušili, čo sa to tam – medzi tými dvomi – odohráva.

Trochu voayerské, však?

Stáli sme sa nad rozloženými dielami a pýtali sme sa sami seba, koľko odhaliť z ich súkromia, koľko priestoru venovať porovnávaniu toho, ako tvorili, jedna aj druhý a či sa vôbec snažiť o to, čo vytiahnuť dopredu? Tie ilustrácie, z ktorých je cítiť, ako veľmi sa ovplyvňovali? Alebo presne naopak: vystaviť len tie, v ktorých si idú každý „svoje“?

Koniec koncov – aj kunsthistorička Miroslava Urbanová povedala: „*Ostávajú prepojení nielen rodinnými, kolegiálnymi putami, ale aj istými estetickými a ich novými možnosťami, ktoré sa naplno dostali do popredia predovšetkým v "zlatých šesťdesiatych".*“

Anastázia Miertušová a Marián Čunderlík patrili medzi headlinerov v slovenskej ilustrácii, aj keď tvorili prevažne literatúru pre dospelých čitateľov – teda na menších plochách. Prebal, frontispis a pár celostrán, čo rozdeľovali text. Experimentovali s plochou, ale aj so spôsobom zobrazenia. Ustupovali od popisných štylizácií smerom k zjednodušeniu, až sa dotýkali minimalizmu. Prekláпали do diel, vydávaných vo vysokých nákladoch, trendy súčasného umenia – vlastne tak čitateľov navádzali na to, ako sa naň pozerať.

Kunsthistorik Ján Kráľovič hovorí: „*V knižnej tvorbe Anastázie Miertušovej a Mariána Čunderlíka nachádzam viaceré spoločné znaky vychádzajúce z prepojení technického obrazu so štruktúrou niekedy pôsobiacou „op-artovo“ inokedy s motívom perforácie či „omietkovej“ štruktúry. Abstraktnú plochu dopĺňa figúra a frekventovane aj fotografická montáž alebo kolážovaný detail, ktorý je navyše doplnený farebným akcentom.*“

Tak sme ich teda nechali rozprávať sa, na stenách galérie. Nič iné. Tak, ako keď sa doma zatvorí dvere na rodičovskej izbe a vy viete, že tí dvaja spolu hovoria o niečom dôležitom. Občas ticho, inokedy vášnivo nahlas. Občas cynicky, inokedy ubližujúco, niekedy pohrdavo v odkazoch, inokedy v súznení.

Veľa sa skrýva v tých detailoch.

Stojí za to, keď otvoríme, prísť a pozerať sa.

Výstavu sprístupnime aj formou virtuálnej prehliadky na našej web stránke www.totojegaliera.sk

Výstava potrvá od 15.4. do 15.7. 2021.

*Výstavu z verejných zdrojov podporil **Fond na podporu umenia.***

Anastázia Miertušová (1927 – 2002)

sa venovala sa maľbe, úžitkovej grafike i geometricky nefiguratívnej plastike. Vytvorila ilustrácie k desiatkam kníh, najmä pre dospelých čitateľov - najčastejšie vo forme koláží. Spájala a tvarovala rôzne materiály tak, že jej knižné diela často pôsobia doslova konštruktivisticky. Nájdem ich napríklad v Noci v Lisabone či v Trajoch kamarátoch Ericha Mariu Remarquea (1966), v Skúške vodou Gunnara Ekelöfa (1971) aj v Zrkadle tieňov Valerija Briusova (1978).

Marián Čunderlík (1926 – 1983)

študoval najskôr na Pedagogickej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave v ateliéri Jána Mudrocha, potom na Vysokej škole výtvarných umení u Ľudovíta Fullu. Bol umelcom avantgardy – v rokoch 1961 – 65 spoluorganizoval výstavy skupiny Bratislavské konfrontácie, neskôr Klubu konkretistov. Napriek tomu, že ťažisko jeho tvorby leží v maľbe, priekopnícky – kolážou – ilustroval desiatky kníh, najmä pre dospelých.

TOTO! je taká galéria, v ktorej sú vystavené ilustrácie – obrázky, ktoré si pamätáme z knižiek, čo sme čítali ako deti, aj z tých, čo si teraz čítame so svojimi deťmi. Ilustrátorov, čo ich namaľovali, však často ani nepoznáme: veď koho by napadlo hľadať niekde na konci knihy meno napísané drobnými písmenkami. A tak nám často uniká, aká je slovenská ilustrátorská tradícia úžasná. A aj to, že ilustrácia je také isté umelecké dielo ako obraz či grafika. Zaslúži si visieť v galérii. Alebo u vás doma. Nech sa páči, vstúpte.

TOTO! kultúrne ihrisko, o. z.
Dunajská 35, 811 08 Bratislava

Mária Rojko: 0907 | 282 944 — maria.rojko@gmail.com
Ida Želinská: 0903 | 373 428 — zelinska.ida@gmail.com
Miloš Kopták: 0907 | 706 081 — koptakmilos@gmail.com

TOTO! je galéria
Moskovská 29, 811 08 Bratislava

Ut — Str: 15:00 — 19:00 hod.
Štv: 9:00 — 12:30 | 13:30 — 16:00
alebo na zavolanie | dobrovoľné vstupné